

gnanih govorih o časništvu bila Hermanova knjižica: „zur Organisirung des niederen öffentlichen Dienstes in Steiermark und zur Revision des Gemeindegesetzes“. Čeravno ta knjižica ni pisana za Kranjsko, je vendar tudi nam zanimiva zato, ker izvira iz peresa slovenskega prvaka, s katerim pa se, vsaj v glavnih načelih, ne moremo skladati.

— (*Naši brambovci*) so res korenjaki. Pohvalil jih je unidan, kakor smo povedali v našem listu, viši general sam. Zdaj pa slišimo, da le trije oficirje našega domačega polka, ki so bili poslani k vojaškim vajam naših brambovcev, znajo jezik domači (slovenski), vsi drugi pa nič! Naši fantje morajo po takem res izvrstni korenjaki biti, da še premagajo jezikovo nevednost učnikov svojih. Gledé na to preočitno napako vprašamo le: ali je namen gospodov oficirjev, da naše vrle brambovce učijo in vadijo vojaštva, ali pa le zato, da oni dobijo „zulage“?

— (*Česar je iskal, je skupil.*) Nek majhen dohtarček, pa velik nemškutar, je te dni v neki družbici, kjer je po naključbi bil govor o roparjih, ki so iz Suhe granice (Marijnega dola) pridrli na Kranjsko, sarkastično zamrdal, rekoč, da oni graničarji so menda le hoteli simpatije svoje kazati Slovincem zato, da so se za pridobitev njihove zemlje potezali v deželnem zboru kranjskem. — Neslano to čenčarijo mu zavrne domoljub pri tej priči tako-le: „No, no, znabiti; — simpatije so različne; še veliko več simpatij pa morajo Prusi imeti do naših dežel, ker se jih klati čedalje več krog in krog“. To slišati nos pobesi majhni dohtarček pa veliki nemškutar. — Marijedolce so vjeli in zaprli, pruski prijatli pa se sèm ter tje jemljejo v gostje. Ali je mala peščica peterih roparjev iz Suhe granice kranjski deželi bolj nevarna kakor truma „pruskih prijatlov“ Avstriji, bode — prihodnost učila, kajti že Berolinski časniki pruske vlade sprejemajo dopise pemske Nemcev v svoje liste, v katerih nemško zemljo pemskega kraljestva sans gène imenujejo „drugi Šlezvik-Holštajn“!!

### Novičar iz domačih in ptujih dežel.

*Iz Dunaja.* — Kar je naš telegram v zadnjem listu „Novic“ prerokoval, zgodilo se je. Zbornica poslancev je z večino 10 glasov (77 proti 67) sklenila, da se obravnava državnega proračuna za l. 1871., kateri so se na vse kriplje ustavljali zagrizeni „ustavoverci“ od tistega trenutka, ko je cesar mrzlo sprejel njih adresno in jim odločno rekel, da ministerstvo, ktero oni preganjajo, ima zaupanje njegovo. „Naj tem ministrom cesar le zaupa, so kričali po svojih časnikih, mi „ustavoverci“ jim ne zaupamo in jim ne bomo dovolili ne solda ne“. Mislili so Herbštovci in Giskravci, da vsi njihovi privrženci bodo ž njim potegnili, kedar pride na glasovanje ta stvar, — al hudo so se goljufali: 10 njihovih sicer „vernih duš“ jih je zapustilo na dan glasovanja, poslanstvu se odpovedalo, poskrilo ali celó proti njim je glasovalo 10 poslancev, večidel velikih posestnikov in cesarskih uradnikov, ki so se z bali jeze vladine. Zdaj pa se je iz lastnega tabora vsula prava toča zabavljic čez-nje; „figamožje“, „strahopezdljivci“, „izdajalci“ in enake psovke bile so dar njim, ki so bežali iz ustavoverskega tora. Neki Gross in c. kr. sodniški svètnik Tom-schitz, kterege so si nemškutarji celjski izvolili za svojega možá, sta bila prava „figa-možá“, ki sta bežala; 8 družih je potegnilo za njima; tudi grof Margheri, kranjski „ustavoverec“, je zapustil „Tagblattovo“

zastavo. Po 3 letih dunajskega zborovanja je to prva prikazen, da večina vsegamogočne klike centralistične je postala manjšina, in je bila prva zmaga sedanjega ministerstva s pripomočjó poslancev poljskih, tiroljskih, kranjskih, primorskih in še nekterih družih, ki se štejejo k državopravni opoziciji in zmirom še zapajo ministerstvu, čeravno dosihmal še ne vidijo nikakoršnih djanj, ki bi vtrdila to zaupanje. To pač šteje nekaj, da je minister Hohenwarth razrušil ustavoversko koterijo; al od tega nima še nobena dežela nič. Sprava narodov je tedaj še zmirom le sama beseda.

Poglejmo zdaj, kako zbornica razpravlja državni račun za letošnje leto, o katerem zboruje že več dni. Finančni odbor je državne stroške za l. 1871. preračunal na 345 milijonov in 556.940 gld., — dohodke pa iz direktnih in indirektnih davkov po dosedanji razmeri in družih prejemkov na 333 milijonov in 949.907 gold.; — po takem zmanjka konec leta 11 milijonov in 607.033 gold., ki se bodo morali pridobiti po kaki drugi poti. Razprave o proračunu so izprva gladko tekale, dokler ni prišel predlog na vrsto: naj se ministerstvu dovoli 120.000 gold. za tako imenovani „dispositions-fond“, to je, za skrivne potrebe, o katerem mu ni treba računa položiti. Tu spet je po hudi borbi zmagalo ministerstvo, kajti zopet so nekteri „ustavoverci“ zapustili svoj tabor. Živahna debata je bila tudi o predlogu, ki ga je nasvetoval finančni odbor: naj se škofu v Lincu zapre nekoliko dohodkov (temporalia), dokler trdovratno nepokoren vstane državnim postavam. Med poslanci, ki so govorili zoper to resolucijo, je rekel tirolski poslanec Giovanelli, da škof Linški le škofovo dolžnost spolnuje, ako se ustavlja brezverskim šolskim postavam.

*Hrvaško.* — Volitve poslancev v deželni zbor zagrebški so končane. 10. t. m. so bile zadnje. Zmagala je tudi pri volitvah zadnje dni národna stranka, in sicer tako, da 50 je izbranih narodnjakov, 13 pa unionistov (Magjaronov), in 2 Starčevičanca. Slava narodu trojedne kraljevine!

*Ogersko.* — Sopet je padel en list z ministerskega drevesa Andrassy-evega: Horvath je popustil ministerstvo pravosodja in Bitto nastopil njegovo mesto.

*Francosko.* Iz Pariza. — Krvava sodba upornikom še zmirom glave seka; sicer je na videz mir v Parizu. Sreča le, da je vreme tako zimsko mrzlo, sicer bi malo zakopana trupla pobitih hudo kugo napravila. — Državni zbor je preklical postavo, po kateri so nasledniki nekdanjih francoskih kraljev morali v prognanstvu živeti.

### Telegram „Novicam“ iz Dunaja 13. junija.

Dr. Costa je v daljem izvrstnem govoru predlagal resolucijo: naj vlada pripravlja ustanovitev slovenske juridične in filozofične fakultete v Ljubljani. Po živahni debati je padel predlog le z malo večino. Poslanca slovenskega Štajerja (da se Bogu smili!) Seidl in Brandstetter sta tudi zoper glasovala!

### Kursi na Dunaji 12. junija.

|                                |                            |
|--------------------------------|----------------------------|
| 5% metaliki 59 fl. — kr.       | Ažijo srebra 122 fl. — kr. |
| Narodno posojilo 68 fl. 85 kr. | Napoleondori 9 fl. 85 kr.  |

### Loterijne srečke:

V Trstu 10. junija 1871: **72. 9. 48. 84. 75.**  
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 24. junija 1871.